

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/92/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822201185
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8822201185.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. Q. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, zastúpeného JUDr. Vladimírom Mačíkom, advokátom, Slovenská 69, Prešov za účasti matky L. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, E. T. T., P. P., právne zastúpenej JUDr. Gabrielou Borovskou, advokátkou, Kpt. Nálepku 20, Michalovce, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

Súd s c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu v tomto znení:

Z v e r u j e maloletého Q. A., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

Otec sa z a v ä z u j e platením výživného na maloleté dieťa vo výške 130€ mesačne vždy do 12. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc mesiacom jún 2022.

Dlžné výživné za obdobie od mesiaca jún 2022 do konca júna 2023 v sume 1340€ sa otec z a v ä z u j e zaplatiť k rukám matky do 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým dieťaťom jeden týždeň v každom mesiaci v roku počas dňa v čase od 10:00 hod. do 17:00 hod. s tým, že otec svoj záujem o stretnutie oznámi matke aspoň 3 dni vopred. Prvé dve stretnutia otca s maloletým prebehnú za matkinej prítomnosti.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa podaným návrhom domáhal úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Žiadal, aby súd zveril maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazal platením výživného vo výške 50,- EUR mesačne a styk matky s maloletým synom neupravil. V návrhu uviedol, že s matkou maloletého dieťaťa a maloletým dieťaťom spoločne žili do 12.05.2022 na adrese jeho trvalého pobytu. Matka dňa 12.05.2022 bez predchádzajúceho oznámenia a pádneho dôvodu opustila spolu s maloletým dieťaťom spoločnú domácnosť bez toho, aby mu následne oznámila, kde sa s maloletým dieťaťom zdržuje. O opustení spoločnej domácnosti matky s maloletým dieťaťom sa dozvedel od svojej mamy, ktorá mu oznámila, že matka spolu s maloletým dieťaťom opustila spoločnú domácnosť za pomoci svojho otca. Po tom ako sa otec dozvedel túto závažnú skutočnosť sa snažil matku ihneď telefonicky kontaktovať, no tá mu telefón nedvíhala a na sms správy neodpovedala. Následne sa dozvedel, že matka s maloletým dieťaťom sa zdržuje striedavo v bydlisku svojho otca na adrese A. X. M. XX vo Z.

G. E. ako aj v bydlisku svojej sestry na adrese L. XXX/XXA vo Z. G. E.. Od času kedy matka opustila s maloletým dieťaťom spoločnú domácnosť mu zo strany matky napriek jeho opakovaným naliehaniam nebol doposiaľ umožnený osobný kontakt s maloletým dieťaťom. Z práva otca na styk s maloletým dieťaťom matka urobila podmienené právo, ktoré spočiatku bolo podmienené tým, aby sa vzdal nároku na poberanie rodičovského príspevku, ktorý poberal z dôvodu, že spĺňal nárok na vyššiu výmeru rodičovského príspevku ako matka a aby mohla matka následne požiadať o rodičovský príspevok. Z tohto dôvodu mu matka neumožnila styk s maloletým dieťaťom počas víkendu (14 - 15.06.2022). Pondelok 16.05.2022 splnil požiadavku matky a požiadal o odňatie nároku na rodičovský príspevok a dožadoval sa osobného kontaktu s maloletým dieťaťom, na čo mu matka oznámila, že to nie je možné z dôvodu, že na Slovensko pricestovala jej mama a bude spolu s maloletým dieťaťom tráviť čas v jej prítomnosti. Doposiaľ mu nebolo zo strany matky umožnené stretnutie s maloletým dieťaťom. Napriek jeho maximálnemu úsiliu o stretnutie s maloletým, ho už dlhšiu dobu nevidel. Má za to, že v prípade, ak tento stav, počas ktorého maloleté dieťa nebude vôbec vídať bude pretrvávať naďalej, môže to neskôr veľmi vážne a aj natrvalo narušiť ich vzťah. Otec následne v doplnení návrhu uviedol, že matka odišla s maloletým dieťaťom do Rakúska za svojou mamou o čom ho informovala až v čase, keď sa nachádzala v Rakúsku. Správanie a postoj matky k výkonu rodičovských práv a povinností nie je možné hodnotiť ako zodpovedný prístup, ktorý reflektuje záujmy maloletého dieťaťa. Záujmom maloletého dieťaťa je, aby sa otec ako rovnocenný rodič podieľal na jeho výchove a rozhodovaní o podstatných otázkach, ktoré sa ho týkajú. Matka si uzurpovala výkon rodičovských práv, ktoré demonštruje v súčasnosti tak, že pokiaľ nebude výkon rodičovských práv upravený súdnym rozhodnutím, o rodičovských právach bude rozhodovať výlučne len ona.

2. Matka s návrhom otca nesúhlasila. Uviedla, že po rozchode s otcom maloletého dňa 12.05.2022 odišla s maloletým k svojmu otcovi len na časové obdobie zopár dní, keďže vo Z. G. E. nemala nikoho iného, pri kom by sa mohla na pár dní s maloletým uchýliť. Čakala na svoju matku K. I., kým príde po ňu z Rakúskej republiky. Dôvod odchodu do Rakúskej republiky odôvodnila tým, že po rozvoze jej rodičov bola zverená do osobnej starostlivosti matky, kde žila, chodila na základnú školu a naspäť na Slovensko sa vrátila kvôli štúdiu na strednej škole, kedy neskôr spoznala otca maloletého a odišla s ním na východ Slovenska. Na Slovensku nemá zázemie a nikoho u koho by mohla s maloletým byť, preto zavolať mame, aby jej pomohla. U jej otca bohužiaľ žiť nemôže, keďže býva v dome, ktorý nie je v jeho vlastníctve, pričom tam žije s rodičmi a priateľkou. Vlastník domu ani nesúhlasí s tým, aby matka žila v tom dome aj s deťmi. Pri matke jej vždy bolo lepšie a vedela, že aj vzhľadom na súčasný zdravotný stav bude lepšie pre ňu, ako aj pre maloletého zdržiavať sa práve v jej blízkosti. Do Rakúskej republiky vycestovala dňa 22.05.2022, pretože po rozchode s otcom maloletého zistila, že je tehotná a začali jej nevoľnosti. Matka jej pomáhala, aby sa vôbec zvládla postarať o maloletého. Počas tehotenstva začala mať zdravotné problémy. Vzhľadom na zlý zdravotný stav v Rakúskej republike navštívila gynekológa a má tam naplánované ďalšie kontroly a vyšetrenia. V telefonickom rozhovore zo dňa 27.05.2022 kolíznej opatrovníčke vysvetlila, že sa vráti na Slovensko, pretože maloletý má vo Z. G. E.L. a v I. lekárske kontroly. Taktiež jej vysvetlila v druhom telefonáte zo dňa 10.06.2022, že na Slovensku nemá u koho ostať žiť a že v Rakúskej republike pri matke je ako doma, keďže práve tu žila aj študovala. V Rakúskej republike má bývanie, prácu, rodinu a taktiež ako aj otec maloletého žije pri matke, aby nemusel mať veľké výdavky na bývanie, tak aj ona sa vrátila domov k matke. Toto prostredie jej umožňuje úplne a bez problémov sa postarať o maloletého, seba a aj ďalšie, ešte nenarodené dieťa. Z finančného hľadiska je pobyt u matky veľmi dôležitý, keďže nemá vlastné finančné prostriedky v takej výške, aby si mohla dovoliť samostatné bývanie vzhľadom na to, že po ukončení školy nebola zamestnaná, keďže ostala tehotná s maloletým a nemá nárok na materskú. Po ukončení základnej školy v Rakúsku sa rozhodla študovať v Bratislave od roku XXXX V. XXXX, aby vyštudovala stredoškolské vzdelanie s maturitou. V marci 2020 začala s otcom maloletého tvoriť pár. V júli 2020 začali zdieľať spoločnú domácnosť v Bratislave a v júni 2021 sa rozhodli, že pôjdu spolu žiť do Z. G. E.. Otec maloletého nemal záujem odcestovať do zahraničia, keďže pracuje v štátnej správe ako vojak, a preto sa prispôsobila a presťahovala s ním do C., do domu jeho matky. Z iného dôvodu by do Z. G. E. žiť nešla. S otcom maloletého sa dohodla, že po prepísaní rodičovského príspevku na jej meno, môže vidieť maloletého. Dňa 13.05.2022 otca maloletého telefonicky kontaktovala a poprosila ho, nech ide prepísať rodičovský príspevok. Bohužiaľ, začal sa vyjadrovať takým spôsobom, že nemá na to čas a stále nejaké iné výhovorky, čím preukazoval nezáujem o splnenie dohody, na ktorej sa dohodli. Snažila sa otcovi maloletého viackrát vysvetliť, že rodičovský príspevok na maloletého potrebuje, no vtedy s ňou ukončil telefonický rozhovor a viac jej nezdvíhal. Po tom, čo mu oznámila, že maloletého neuvidí, kým nezabezpečí jeho starostlivosť u nej práve zabezpečením vyplácania rodičovského príspevku, čo samozrejme nepovažuje za vhodné z jej

strany, no bola z celej situácie tak zúfalá, že skrátka nevedela čo robiť, tak nakoniec súhlasil a ona súhlasila s tým, že potom nemá žiadny problém a nezakazuje mu vidieť a stretávať sa s maloletým. Matka neinformovala otca o tom, že plánuje ísť do Rakúskej republiky za matkou z toho dôvodu, aby jej nerobil problémy, pretože vedela, že by s tým nesúhlasil. V piatok 20.05.2022 si prišla k otcovi maloletého domov zbaliť veci, kde s maloletým strávil otec hodinu a pol za jej prítomnosti. Od otca maloletého neodišla bezdôvodne. Otec maloletého ju psychicky týral, manipuloval ňou a snažil sa svojím konaním presvedčiť ju o jej nepríčetnosti. Otec ju neustále klamal vo veciach finančného zabezpečenia ich rodiny, neposkytoval jej peniaze na starostlivosť o maloletého. Peniaze, ktoré dostal otec na maloletého, použil napríklad na úhradu skla do kúpeľne v domácnosti. Otec nemal snahu situáciu zlepšiť, ani keď mu oznámila, že s ním čaká druhé dieťa. Dodnes sa k druhému dieťaťu ani nevyjadril a nejaví ani žiadny záujem o to a ešte to celé zhoršuje a chce jej úmyselne ubližovať. Nikdy otcovi maloletého nezakázala sa stretávať s maloletým. O syna sa stará matka veľmi dobre a nikdy mu nič nechýbalo a ani nechýba. Matka nesúhlasí s tým, aby maloletý vyrastal v prostredí s otcom. Maloletý je zvyknutý na jej starostlivosť a prítomnosť, keďže sa oňho stará od prvého dňa a trávi s ním každý deň aj noc. Nesúhlasí s tým, že otec s dieťaťom sú na seba citovo naviazaní, keďže citové puto sa buduje predovšetkým pri starostlivosti o dieťa a on aj keď nechodil do práce, nechcel zdieľať spoločnú spálňu s maloletým. Spal oddelene v obývacej izbe na gauči, aby nemusel počúvať v noci plač maloletého. Niekoľkokrát otcovi maloletého dôrazne povedala, že sa jej takéto spolužitie nepáči, ale otec to ignoroval. Aj preto sa navzájom odcudzili. Otec maloletého je nezodpovedný človek. Matka otca sa starala do výchovy maloletého a robila veci, s ktorými ona ako matka nesúhlasila. Veľakrát ju napomínala, aby sa nevyjadrovala pred maloletým vulgárne, ale to bolo v rámci jej bežného prejavu a absolútne ignorovala to, že sa to matke nepáči a neželá si, aby maloletý vyrastal v takom prostredí. Otec nemal záujem sa starať o maloletého. Dvakrát ak ho mal mať na starosti, odniesol ho jeho matke, aj keď vedel, že si to matka neželá.

3. Kolízny opatrovník vzhľadom na pobyt dieťaťa mimo Slovenskej republiky požiadal o súčinnosť Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže v Bratislave. Zo správy vyplýva, že dňa 04.10.2022 bola vykonaná návšteva v domácnosti matky a maloletého dieťaťa. Obaja žijú spolu so starou matkou z matkinej strany a je partnerom. Bývajú vo veľkom dome so záhradou. Dom je moderný a domácnosť možno označiť za čistú a upratanú. Matka a maloletý majú vlastnú izbu s nevyhnutným nábytkom pre dieťa. K dispozícii je detská postieľka, prebaľovací pult, oblečenie, hračky. Maloletý Q. pôsobí na svoj vek zrelým a veselým dojmom. Stará matka podporuje matku v starostlivosti o dieťa. Dieťa má svojho pediatra, matka je aktuálne tehotná, pravidelne navštevuje gynekológa. Matka tvrdí, že odlúčenie od otca dieťaťa je definitívne a chce ostať žiť v Rakúsku. Celkovo možno konštatovať, že o Q. je v domácnosti veľmi dobre postarané a zdravotná starostlivosť je primerane zabezpečená.

4. Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s listinnými dokladmi a to rodným listom dieťaťa, písomnými vyjadreniami rodičov, dokladmi o príjme a výdavkoch matky, dokladmi o príjme otca za rok 2023, správami kolízneho opatrovníka.

5. Z rodného listu maloletého Q.Q. A. vyplýva, že tento sa narodil dňa XX.XX.XXXX z otca A. A., nar. XX.XX.XXXX a matky L. I., nar. XX.XX.XXXX.

6. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 8P/92/2022-39 zo dňa 14.06.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoP/85/2022-75 zo dňa 08.09.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie o úprave styku otca s mal. dieťaťom, v zmysle ktorého je otec oprávnený stretávať sa s maloletým Q. A., nar. XX.XX.XXXX každý týždeň v roku vo štvrtok a piatok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každú sobotu v čase od 14.00 hod. do 18.00 hod., a to za prítomnosti matky.

7. Z výplatných pások otca maloletého dieťaťa vystavených Ministerstvom obrany SR vyplýva, že tento za obdobie od januára do mája 2023 dosiahol priemerný mesačný čistý príjem vo výške 1.129,50,- eur.

8. Matka v písomnom vyjadrení vyčíslila pravidelné mesačné výdavky na maloleté dieťa vo výške spolu 322,- eur. Medzi výdavky matky patrí poplatok za bývanie 150,- eur mesačne, za stravu 150,- eur, hygienické potreby- 20,- eur, ošatenie, obuv - 50,- eur a zdravotnú starostlivosť - 15,- eur. Príjem matky pozostáva z materskej dávky 480,- eur a prídavku na dieťa 180,- eur mesačne. Od odchodu matky zo spoločnej domácnosti v máji 2022 otec zaplatil na výživnom celkovo sumu 350,- eur.

9. Na pojednávaní dňa 06.07.2023 sa rodičia dohodli na úprave ich rodičovských práv a povinností k maloletému synovi v znení uvedenom vo výroku tohto rozsudku.

10. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 <<http://www.epi.sk/zz/2005-36>>, § 25 a 26 <<http://www.epi.sk/zz/2005-36>> sa použijú primerane.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

14. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Keďže rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a spoločne nezabezpečujú jeho výchovu a výživu, je namieste upraviť ich rodičovské práva a povinnosti. Rodičia na pojednávaní dňa 06.07.2023 uzavreli dohodu o úprave ich rodičovských práv a povinností a súd túto dohodu považoval za dohodu v záujme maloletého dieťaťa, preto rozhodol v zmysle výroku súdneho rozhodnutia.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Rodičia nie sú oprávnení podať odvolanie voči výroku, ktorým bola schválená ich dohoda o úprave rodičovských práv a povinností.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím plnená v určenom čase, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu.